

6 april 2023

The Rights Forum naar rechter om negeren Wob-verzoek door universiteiten

Nederlandse universiteiten zullen geen informatie vrijgeven over hun banden met pro-Israëlorganisaties. Aan een [Wob-verzoek](#) van de in Amsterdam gevestigde mensenrechtenorganisatie The Rights Forum zal niet worden meegewerkt. Dat besluit werd vandaag bekendgemaakt door de Colleges van Bestuur van betrokken universiteiten. Die leggen daarmee een advies van een commissie van gerenommeerde juristen naast zich neer. The Rights Forum neemt geen genoegen met het besluit en stapt naar de rechter.

Januari 2022: studenten en academici vragen om Wob-verzoek

Het Wob-verzoek werd in januari 2022 door The Rights Forum ingediend op verzoek van een groep academici en studenten. Zij vragen informatie op over samenwerking met Israëlische universiteiten, bedrijven en overheden, en over banden met organisaties in binnen- en buitenland die een rol spelen in de inperking van de vrijheid van meningsuiting van personen en organisaties die opkomen voor de rechten van de Palestijnen.

Doel van het verzoek is te kunnen beoordelen of universiteiten bij hun samenwerking met Israëlische partners voldoende rekening houden met Palestijnse mensenrechten en of zij indirect betrokken zijn bij Israëlische schendingen van de mensenrechten. Ook moet duidelijk worden of zij blootstaan aan beïnvloeding door pro-Israëlische organisaties. Soortgelijke Wob-verzoeken brachten eerder Chinese financiering en invloed van de tabakslobby binnen de universitaire wereld aan het licht.

Lek naar pro-Israëlorganisaties

Het Wob-verzoek werd echter direct vanuit de universiteiten gelect naar één of meer van de pro-Israëlorganisaties, resulterend in een [lastercampagne](#) tegen zowel de universiteiten als [The Rights Forum](#). Daarop besloten de universiteiten geen informatie te verstrekken over hun banden met die organisaties en [niet te voldoen](#) aan dit deel van het Wob-verzoek.

Universiteiten negeren advies eigen klachtencommissie

Een bezwaar daartegen van The Rights Forum werd onlangs door de Adviescommissie voor Klachten en Bezwaarschriften van de Rotterdamse Erasmus

Universiteit gegrond verklaard. In afwijking daarvan laten de Colleges van Bestuur nu weten toch bij hun eerdere besluit te blijven. In een reactie stelt directeur Gerard Jonkman van The Rights Forum naar de rechter te stappen om alsnog openheid af te dwingen:

Een Wob-verzoek is een wettig en democratisch middel met duidelijk omschreven uitzonderingsgronden. Daar beroepen de universiteiten zich echter niet op. Zij stellen dat het verzoek neerkomt op ongelijke behandeling op basis van religie of afkomst. Dat is een onzinnig argument, door de universiteiten overgenomen uit de lastercampagne.

Beschuldigingen van antisemitisme

In die campagne werd The Rights Forum allerwegen beschuldigd van antisemitisme. De suggestie werd gewekt dat de pro-Israëlorganisaties waren geselecteerd vanwege hun Joodse identiteit. Dat zou reden zijn hen van het Wob-verzoek uit te zonderen. Jonkman ontkracht die redenering:

Het Wob-verzoek heeft betrekking op zowel Joodse, christelijke als seculiere organisaties, die zijn geselecteerd op basis van hun bewezen rol bij de inperking van de vrijheid van meningsuiting. Bovendien is het Wob-verzoek mede opgesteld door Joodse academici en zijn in alle geledingen van The Rights Forum Joden actief. De suggestie dat in die kringen sprake is van antisemitisme is even absurd als vilein.

Resultaten Wob-verzoek

Intussen heeft het Wob-verzoek wel al interessante informatie opgeleverd. Het deel waaraan door de universiteiten wel is meegewerkt wijst uit dat mensenrechten geen criterium vormen bij hun samenwerking met Israëlische (onderzoeks)partners. De groep academici en studenten achter het Wob-verzoek stelt dat dit moet veranderen:

Als een partner zich stelselmatig schuldig maakt aan schendingen van de mensenrechten, of daaraan bijdraagt of verdient, is samenwerking niet te verantwoorden. Dat geldt als die partner een staat is, maar ook voor publieke instellingen als universiteiten en voor bedrijven zoals die in de tech- en wapenindustrie.

The Rights Forum verwacht de resultaten van het Wob-verzoek in de loop van het jaar te presenteren.

The Rights Forum zet zich in voor een rechtvaardig Nederlands en Europees Israël/Palestina-beleid. De organisatie werd op 10 december 2009 opgericht door voormalig premier Dries van Agt, en telt tal van prominente oud-politici en rechtsdeskundigen.

Gerard Jonkman
directeur
info@rightsforum.org

The Rights Forum
Postbus 20565
1001 NN Amsterdam
rightsforum.org